This question paper contains **8** printed pages]

EN—60—2017

FACULTY OF COMMERCE

B.Com. (Fifth Semester) EXAMINATION

OCTOBER/NOVEMBER, 2017

MANAGEMENT ACCOUNTING

Paper I

(Sunday, 12-11-2017) **Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon**

Time—2 *Hours* *Maximum Marks*—40

N.B. :— (*i*) Attempt *All* questions.

(*ii*) Figures to the right indicate full marks.

(*iii*) Use of simple non-programmable calculator is allowed.

(*iv*) Working notes are necessary, which carry marks.

(*i*) **सर्व** प्रश्न सोडवा.

(*ii*) उजवीकडील दिलेली संख्या पूर्ण गुण दर्शवितात.

(*iii*) साधा, प्रोग्रॅम भरता न येणारा कॅलक्युलेटर वापरण्यास परवानगी आहे.

(*iv*) कार्यकारी टिप्पणी अनिवार्य आणि तिचे गुण आहे.

1. The following are comparative Balance Sheets of Shri Ram Company Ltd. as at 31 March, 2016. 10

You are required to prepare statement showing changes in working capital :

Liabilities	**2015**	**2016**
	Rs.	Rs.
Debentures	2,50,000	1,50,000
General Reserve	1,00,000	1,00,000
Profit and Loss A/c	55,000	95,000
Creditors	45,000	75,000
Bills Payable	10,000	15,000
Provision for Doubtful Debts	15,000	12,000
Share Capital	5,00,000	5,50,000
	9,75,000	9,97,000

P.T.O.

36C5D0700A706390A0399A8D389BD9CC

Assets	**2015**	**2016**
	Rs.	Rs.
Cash	1,50,000	12,000
Debtors	1,50,000	1,20,000
Closing Stock	1,25,000	1,05,000
Preliminary Expenses	15,000	10,000
Goodwill	25,000	20,000
Land and Building	2,10,000	3,30,000
Plant and Machinery	3,00,000	4,00,000
	9,75,000	9,97,000

श्रीराम प्रमंडळ मर्यादितचे तुलनात्मक स्थिती-विवरणे 31 मार्च, 2016 रोजीचे खालील प्रमाणे आहेत. त्यावरूण अपणास तयार करावयाचे आहे.

कार्यकारी भांडवलात बदल दर्शविणारे विवरण :

देयता	**2015**	**2016**
	(रु.)	(रु.)
ऋणपत्रे	2,50,000	1,50,000
सामान्य संचिती	1,00,000	1,00,000
लाभालाभ लेखा	55,000	95,000
उत्तमर्ण	45,000	75,000
देय विपत्र	10,000	15,000
बुढीत कर्ज तरतूद	15,000	12,000
भाग भांडवल	5,00,000	5,50,000
	9,75,000	9,97,000

संपत्ती	**2015**	**2016**
	(रु.)	(रु.)
रोख	1,50,000	12,000
अधमर्ण	1,50,000	1,20,000
संवरण स्कंध	1,25,000	1,05,000

36C5D0700A706390A0399A8D389BD9CC

प्रारंभिक व्यय	15,000	10,000
ख्याती	25,000	20,000
भुमी आणि इमारत	2,10,000	3,30,000
यंत्र आणि संयंत्र	3,00,000	4,00,000
	9,75,000	9,97,000

2. The following data are related to 'MONICA' Company Ltd. : 10

Total Fixed Cost	₹ 45,000
Total Variable Cost	₹ 80,000
Total Sales	₹ 1,60,000

Calculate :

1. P/V Ratio
2. Break-even point
3. The volume of sales to earn a profit of ₹ 65,000.

खालील माहिती ही 'मोनिका' कं. लि. शी संबंधीत आहे :

एकूण स्थिर परिव्यय	₹ 45,000
एकूण चल परिव्यय	₹ 80,000
एकूण विक्री	₹ 1,60,000

आगणन करा :

1. लाभ मात्रा अनुपात
2. समविच्छेद बिंदु
3. ₹ 65,000 नफा मिळविण्याकरिता करावी लागणारी विक्री.

Or

(किंवा)

The following information is obtained from the books of the 'VIJAYA' Ltd :

Year	Sales (₹)	Profit (₹)
2016	20,000	1,000
2017	18,000	400

P.T.O.

36C5D0700A706390A0399A8D389BD9CC

Calculate the following :

1. P/V Ratio.
2. Fixed Cost.
3. Variable cost during the two years.
4. Margin of safety at a profit of ₹ 1,600.

खालील माहिती 'विजया' लि. च्या पूस्तकावरून उपलब्ध झाली आहे :

वर्ष	विक्री (₹)	नफा (₹)
2016	20,000	1,000
2017	18,000	400

खालील प्रमाणे आगणन करा :

1. लाभ मात्रा अनुपात
2. स्थिर परिव्यय
3. दोन्ही वर्षासाठीचा चल परिव्यय
4. ₹ 1,600 नफ्यावरील सुरक्षा सिमा.

3. Nikita Company has a plan to prepare a production budget for three products P, Q and R. The sales forecast for these products is 360000 units, 420000 units and 480000 units respectively. 10

The estimated requirements of inventory both at the beginning and at the end of the budget period are shown in the following statement :

Inventory Statement

Particulars	Products		
	P	Q	R
Jan. 1st 2017 (units)	30,000	15,000	45,000
Dec. 31st 2017 (units)	60,000	30,000	45,000

You are required to prepare the production budget for the company.

निकीता कंपणीच्या पी. क्यू. व आर. उत्पादनाचे उत्पादन अंदाजपत्रकाचे नियोजन करावयाचे आहे. या उत्पादनाचा भविष्यातील विक्रीचा अंदाज 360000 नग, 420000 नग व 480000 नग अनुक्रमे प्रत्येकी आहे.

अंदाजित आवश्यक असलेला सुरूवातीचा व शेवटचा स्कंध (inventory) खालील विवरणात दर्शविला आहे :

स्कंधाचे विवरण

तपशिल	उत्पादन		
	पी	क्यू	आर
1 जानेवारी 2017 (नग)	30,000	15,000	45,000
31 डिसेंबर 2017 (नग)	60,000	30,000	45,000

कंपणीचे 'उत्पादन' अंदाजपत्रक तयार करा.

Or

(किंवा)

The SUNITA Tiles Ltd. manufactures two brands of tiles one sold under the name of Golden and another under the name of White. The sales departments of the company has three departments in different area of country. The sales budgets for the year ending on 31st Dec., 2017 were Golden, Department-I 4,00,000 Qty. Department-II 6,64,000 Qty. Department-III 2,60,000 Qty. and While Department-I 5,00,000 Qty. Department-II 8,00,000 Qty. Department-II 60,000 Qty. Sales Prices are Rs. 4 and Rs. 3 in all departments for Golden and White respectively.

It is estimated that by forced sales promotions the sale of White in Department-I will increase by 2,00,000. It is also expected that by increasing production and arranging extensive advertisement Department-III will be enabled to increase the sale of White to 60,000.

It is recognised that the estimated sales by Department-II represent an unsatisfactory targets. It is agreed to increase both estimate by 20%.

Prepare a Sales Budget for the year ending on 31st Dec., 2017.

P.T.O.

36C5D0700A706390A0399A8D389BD9CC

दि 'सुनिता' टाईल्स लि. यांच्याकडून गोल्डन आणि व्हाईट या नावाने टाईल्सचे उत्पादन आणि विक्री केळी जाते. कंपनीचे देशात विविध भागात तिन विक्री विभाग आहेत. 31 डिसेंबर 2017 रोजी संपनाऱ्या वर्षाकरिता विक्री अंदाजपत्रक पूढील प्रमाणे आहे. गोल्डन–विभाग-I 4,00,000 नग, विभाग-II 6,64,000 नग, विभाग-III 2,60,000 नग, आणि व्हॉईट–विभाग -I 5,00,000 नग, विभाग-II 8,00,000 नग, विभाग-III 60,000 नग. सर्व विभागातील गोल्डन आणि व्हॉईट उत्पादनाच्या किंमती अनुक्रमे 4 रु. आणि 3 रु. या प्रमाणे आहेत.

प्रभावी विक्री जाहिराती मुळे अंदाजित विक्री मध्ये वाढ होणे अपेक्षित आहे. व्हाईट विभाग-I मध्ये व्हाईटच्या विक्रीत 2,00,000 नगाने वाढ आपेक्षित आहे. तर मोण्या प्रमाणातील जाहिराती मुळे आणि उत्पादन वाढी मुळे विभाग-III मध्ये व्हाईटची 60,000 नगाने विक्री वाढ अपेक्षित आहे.

विभाग-II मध्ये असे निदर्शणास आले की दोन्ही उत्पादनाची विक्रीचे लक्ष समाधानकारक नाही. असे सर्व सहमतीने ठरविण्यात आले की दोन्ही उत्पादनाची विक्री मध्ये वाढ 20% अपेक्षीत आहे.

31 डिसेंबर, 2017 रोजी संपणाऱ्या वर्षा करीता विक्रीचे अंदाजपत्रक तयार करा.

4. The following are the comparative Balance Sheets of M/s XYZ Ltd. for the year ended 31st December, 2015 and 31st December, 2016 : 10

Liabilities	**31-12-2015**	**31-12-2016**
	Rs.	Rs.
Capital	1,50,000	1,75,000
Bank Overdraft	1,60,000	1,00,000
Bills Payable	50,000	40,000
Creditors	90,000	1,25,000
	4,50,000	4,40,000

Assets	**31-12-2015**	**31-12-2016**
	Rs.	Rs.
Cash	20,000	25,000
Stock	50,000	45,000
Debtors	70,000	80,000
Land & Building	1,10,000	1,50,000
Machinery	2,00,000	1,40,000
	4,50,000	4,40,000

Additional Information :

(*i*) Net profit for the year 2016 is Rs. 60,000.

(*ii*) During the year 2016 a machinery costing Rs. 25,000, accumulated depreciation Rs. 10,000 was sold for Rs. 13,000.

(*iii*) The provision for depreciation against machinery as on 31-12-2015 was Rs. 50,000 and on 31-12-2016 Rs. 85,000.

Prepare cash flow statement as per AS-3.

मेसर्स XYZ लि. चे 31 डिसेंबर, 2015 आणि 31 डिसेंबर, 2016 अखेरचे लाळेबंद खालील प्रमाणे आहेत :

देयता	**31-12-2015**	**31-12-2016**
	(रु.)	(रु.)
भांडवल	1,50,000	1,75,000
बँक अधिविकर्ष	1,60,000	1,00,000
देय विपत्र	50,000	40,000
धनको	90,000	1,25,000
	4,50,000	4,40,000

संपत्ती	**31-12-2015**	**31-12-2016**
	(रु.)	(रु.)
रोख रक्कम	20,000	25,000
स्कंध	50,000	45,000
ऋणको	70,000	80,000
भूमी व इमारत	1,10,000	1,50,000
संयंत्र	2,00,000	1,40,000
	4,50,000	4,40,000

अतिरिक्त माहिती :

(*i*) वर्ष 2016 चा निव्वळ नफा 60,000 रु.

(*ii*) सन 2016 मध्ये 25,000 रु. मुळ किंमतीचे संयंत्र ज्याचा एकत्रित घसरा 10,000 रु. आहे ते 13,000 रु. ला विकले.

(*iii*) संयंत्र घसरा तरतुद 31-12-2015 रोजी 50,000 रु. आणि 31-12-2016 रोजी 85,000 रु. होती.

AS-3 प्रमाणे रोख प्रवाह विवरण तयार करा.

P.T.O.

36C5D0700A706390A0399A8D389BD9CC

Or

(किंवा)

Write short notes on any *two* :

(*i*) Nature of Management Accounting

(*ii*) Functions of Management Accounting

(*iii*) Difference between Management Accounting and Financial Accounting

(*iv*) Role of Management Accounting in decision-making.

कोणत्याही **दोन**वर थोडक्यात टिपा लिहा :

(*i*) व्यवस्थापन लेखाकर्माचे स्वरूप

(*ii*) व्यवस्थापन लेखाकर्माची कार्य

(*iii*) व्यवस्थापन लेखाकर्म व वित्तीय लेखाकर्म यातील फरक

(*iv*) निर्णय प्रक्रियेत व्यवस्थापन लेखाकर्माची भूमिका.

36C5D0700A706390A0399A8D389BD9CC